

Załącznik do uchwały Nr XXII/.../20

Rady Gminy Topólka

z dnia 28 grudnia 2020 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W
RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA
2021-2026**

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I.

Wstęp

1. Podstawy prawne
2. Wprowadzenie
3. Adresaci Programu
4. Miejsce i realizacja Programu
5. Realizatorzy Programu i czas realizacji

ROZDZIAŁ II.

Część programowa

- Opis problemu
- Założenia Programowe
- Kierunki Programu
- Beneficjenci Programu
- Cel główny Programu
- Cele strategiczne, adresaci, cele operacyjne, realizatorzy i wskaźniki osiągnięcia celu, termin realizacji celu strategicznego.

ROZDZIAŁ III.

Część diagnostyczna

- Zasoby instytucjonalne
- Potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Monitorowanie sprawozdawczości i środki finansowe na realizację Programu

ROZDZIAŁ I

WSTĘP

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, bez wątpienia należy zakwalifikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. W relacjach ludzkich istniała ona od zawsze jednakże o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Takiego, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń czy zabójstw.

Ludzie często myślą, że przemoc to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych rodzinach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. W tzw. "dobrych rodzinach" niestety jest ukrywana ponieważ ofiary wstydzą się sytuacji w jakiej się znalazły. Przemoc od najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okalającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy : od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

1. PODSTAWY PRAWNE

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

- tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych

i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Pozostałe akty prawne wspomagające podejmowanie działań na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób stosujących przemoc w rodzinie to:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2020 r., poz. 218 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. 2020 r., poz. 1876)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2019 r., poz. 2277 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2020 r., poz. 713 ze zm.)
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U.z 2011 r., Nr 209, poz. 1245)
6. Uchwała Nr XVIII/145/2 Rady Gminy Topólka z dnia 29 września 2020r. w sprawie określania trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.
7. Gminny Program profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani w Gminie Topólka.
8. Krajowy program przeciwdziałania przemocy na lata 2014-2020

2. WPROWADZENIE

W celu lepszego rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie konieczne jest jej zdefiniowanie. W niektórych przypadkach przejawy są jednoznaczne, nie pozostawiają żadnych wątpliwości, w innych, bardziej złożonych, niezbędne jest określenie możliwie jasnych kryteriów oceny.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to "jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt. 1 (członek rodziny- osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Karny (Dz. U z 2020 r., poz. 1444), a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godności, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą".

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem, które występuje na całym świecie. Najczęściej dotyka ona najsłabszych, którzy nie potrafią sami się obronić, przede wszystkim kobiety i dzieci. Przemoc ta jest tym bardziej dotkliwa i odciska głębokie piętno na psychice ofiary, gdyż

pochodzi od osób najbliższych, które powinny obdarowywać miłością i gwarantować poczucie bezpieczeństwa.

Rodzaje przemocy i skutki przemocy

1. Przemoc fizyczna- jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ja życia.
2. Przemoc seksualna- to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności.
3. Przemoc psychiczna- to zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzenie w niej strachu.
4. Przemoc ekonomiczna- to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy.
5. Zaniedbanie- to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy czy powtarzający się, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu Karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu Karnego (Dz. U z 2020 r., poz. 1444)

Art. 207. Znęcanie się nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy

§ 1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1–2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Przemoc w rodzinie ma tragiczne konsekwencje. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie , sprawcę i innych ludzi. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań zawartych w niniejszym programie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Topólka ma charakter długoterminowy. Jego działania obejmują lata 2021-2026. W miarę potrzeb i sytuacji zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

3. ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do rodzin i osób, które ze względu na przemoc w rodzinie wymagają wsparcia społecznego, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU

Obszar Gminy Topólka

5. REALIZATORZY PROGRAMU I CZAS REALIZACJI

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Topólka na lata 2021-2026 będzie realizowany przez instytucje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Topólce,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólce,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Topólce,
- placówki systemów oświatowych na terenie Gminy Topólka,
- Ośrodek Zdrowia na terenie Gminy Topólka,
- Sąd Rejonowy w Radziejowie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radziejowie,
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Radziejowie,
- Posterunek Policji w Topólce,
- Komenda Powiatowa Policji w Radziejowie,
- Prokuratura Rejonowa w Radziejowie.

ROZDZIAŁ II. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. OPIS PROBLEMU

Na przestrzeni trzech ostatnich lat na terenie Gminy Topólka zaobserwowano, że mieszkańcy tej gminy spotykają się z problemem przemocy domowej. Niepokojącym jest fakt, że liczby z roku na rok rosną.

Liczba mieszkańców w Gminie Topólka wynosi 4860 z czego liczba mężczyzn to 2467, a kobiet to 2393 (stan na dzień 30.11.2020r.) Z analizy danych statystycznych wynika, że w przeważającej większości osobami narażonymi na doznawanie przemocy są kobiety natomiast mężczyźni wskazywani są jako osoby podejrzewane o stosowanie przemocy domowej.

Przemoc to najczęściej spotykana forma agresji interpersonalnej. Wciąż jednak jest to zjawisko trudne do oszacowania. Osoby doznające przemocy najczęściej ukrywają fakt bicia i wykorzystywania przed otoczeniem, rzadko również decydują się na fachową pomoc którejś z zajmujących się tym problemem instytucji. Z analizy poniższych danych wynika, iż coraz więcej osób decyduje się na podjęcie terapii oraz korzystanie ze wsparcia psychologicznego jako jednej z form sprzyjającej zmianie postaw wobec przemocy oraz jako forma radzenia sobie w trudnych sytuacjach kryzysowych a zwłaszcza w sytuacji przemocy w rodzinie.

Złożoność i stopień skomplikowania formalnych jak i emocjonalnych relacji rodzinnych sprawia też, że instytucje nie są często w stanie wniknąć w dotkniętą problemem rodzinę i skutecznie interweniować w przypadku kryzysu. Incydenty przemocy wewnątrzrodzinnej są dość łatwe do ukrycia w początkowej fazie występowania. Trzeba podkreślić, iż przemoc nie jest rozwiązaniem konfliktów rodzinnych i bezpośrednia reakcja na nią, jak również długotrwałe jej skutki przyczyniają się do wewnętrznego rozbitcia rodziny. Z tego powodu ważne jest by osoba doznająca przemocy w miarę możliwości jak najszybciej uzyskała dostęp do profesjonalnego wsparcia psychologicznego. Coraz częściej reakcję na przemoc analizuje się w kategoriach urazu psychicznego, który czyni jednostkę bezsilną, rodzi się strach i poczucie zagrożenia.

Wyodrębniono trzy typy zaburzeń powstałych w wyniku działania urazu:

- zaburzenia pourazowe- czyli odtwarzanie urazu w postaci natrętnych wspomnień- pojawiają się w okresie do sześciu miesięcy od zakończenia działania agresora pod postacią: odrętwienia uczuciowego, izolowania się od ludzi, "wybuchu" strachu, paniki, agresji, trudności z koncentracją, często się z tym lęk, depresja,
- zaburzenia adaptacyjne- występują, gdy doświadczenie miało charakter psychospołeczny – pojawiają się w okresie jednego miesiąca od zdarzenia, ich objawy to: lęk, depresja, poczucie niemożności opanowania, ograniczona zdolność pokonywania codziennych trudności,
- zaburzenia dysocjacyjne- rozpoznawane, gdy po przeprowadzeniu badań medycznych nie stwierdza się przyczyn organicznych- zaburzenia te można określić, jako przekształcenie nierozwiązanych problemów w objaw fizyczny.

Trudna do zrozumienia niemożność uwolnienia się od przemocy, a także utrzymujące się czasem wiele lat trudności w funkcjonowaniu i lęk, mimo odseparowania się sprawcy i braku realnego zagrożenia – to charakterystyka sytuacji psychologicznej ofiar przemocy w rodzinie.

Wspominając o osobach doznających przemocy nie można zapomnieć o osobach stosujących przemoc, dla nich również przewidziana jest pomoc psychologiczna w formie oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych jak również działań terapeutycznych. Wsparcie to polega między innymi na:

- powstrzymaniu osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy;

- rozwijaniu umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez używania przemocy;
- uznaniu przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
- zdobyciu i poszerzeniu wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy rodzinie;
- zdobyciu umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;
- uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Z przedstawionych danych wynika, że następuje wzrost zainteresowania tą formą wsparcia, w szerszej perspektywie działania te, mają na celu kształtowanie prawidłowych postaw zgodnych z normami społecznymi.

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Topólce wynika, iż o podjęcie działań w stosunku do osób podejrzewanych o nadużywanie alkoholu w roku 2018 wpłynęło 6 wniosków a w roku 2019 - 25 wniosków. W większości przypadków w rodzinach tych występuje zjawisko przemocy. Z analizy danych Posterunku Policji w Topólce wynika, że znaczna większość interwencji policji spowodowana jest nadmiernym spożywaniem alkoholu, który doprowadza do konfliktów i destabilizacji życia rodzinnego. Wielokrotnie po tych interwencjach zakładana jest "Niebieska Karta". Problem alkoholowy jest jednym z głównych czynników przyczyniających się do agresywnych zachowań. W tych przypadkach konieczne jest by osoby stosujące przemoc w pierwszej kolejności podjęły leczenie odwykowe, a w późniejszym etapie uczestnictwo w programie korekcyjno- edukacyjnym.

Na przestrzeni lat 2018-2019 w gminie Topólka zauważalny jest wzrost ujawniania przypadków przemocy w rodzinie. W roku 2018 w dwóch rodzinach prowadzona była procedura "Niebieskiej Karty", natomiast w roku 2019 już było ich 16. Otwarcie się na problem przemocy, jak również fakt rosnącego zainteresowania zjawiskiem przemocy, o którym szeroko dyskutują media, ułatwia tym osobą podjęcie działań zmierzających do poprawy własnej sytuacji. Osoby doznające przemocy coraz chętniej korzystają z uczestnictwa w grupach wsparcia, poradnictwa psychologicznego.

Dane statystyczne dotyczące przemocy w rodzinie:

Tabela nr 1 Przemoc w rodzinie w ujęciu statystycznym na terenie gminy Topólka w latach 2018 – 2019

Przemoc w rodzinie	Rok 2018	Rok 2019
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart (	3	16

dane Posterunek Policji w Topólce)		
Interwencje Policji dotyczące przemocy w rodzinie	5	20
Liczba zatrzymanych sprawców przemocy w rodzinie	0	1
Liczba sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu	0	1
Liczba osób korzystających ze wsparcia psychologicznego	-	-

Tabela nr 2 Liczba objętych działaniami GKRPA w Topólce w ujęciu statystycznym

Liczba wniosków	Rok 2018	Rok 2019
Liczba wniosków które wpłynęły do GKRPA w związku z podejrzeniem nadużywania alkoholu	6	25

Tabela nr 3 Procedura Niebieskiej Karty – dane statystyczne

Liczba rodzin, w których występuje lub istnieje podejrzenie przemocy w rodzinie		Rok 2018	Rok 2019
		2	16
Liczba sprawców		2	16
W tym	kobiety	0	0
	mężczyźni	2	16
Liczba ofiar		2	17
tym	Kobiety	2	16
	Mężczyźni	0	0
	dzieci	0	1
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą		3	16
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D przez Zespół Interdyscyplinarny/Grupę Roboczą		3	16

2. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Topólka na lata 2021-2026 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc w rodzinie; edukację kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Podstawą działań systemowych są założenia, iż: przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym z urzędu, najważniejsze jest bezpieczeństwo osoby dotkniętej przemocą i zatrzymanie przemocy, bez tego pomoc jest zazwyczaj nieskuteczna, za przemoc zawsze odpowiedzialna jest osoba stosująca przemoc, zrozumiałe są wahania i niekonsekwencje w zachowaniu i decyzjach osób dotkniętych przemocą, bowiem jest to jeden z objawów doznawanych urazów oraz konsekwencja bycia osobą dotkniętą przemocą w rodzinie.

Przemoc w rodzinie należy rozpatrywać z wielu perspektyw w szczególności psychologicznej, prawnej, ekonomicznej, społecznej i moralnej. Z tego względu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wieloaspektowego podejścia, a przede wszystkim systemowego, z zaangażowaniem wszystkich podmiotów zajmujących się bezpośrednio czy też pośrednio tym problemem.

Pojedyncza instytucja nie jest sama w stanie skutecznie rozwiązywać problemu przemocy w rodzinie. Nieodzowna jest interdyscyplinarność pracy w tym zakresie poprzez ścisłą współpracę, łączenie działań, przepływ informacji, określenie wspólnego celu oraz przewidywanie efektów. Interdyscyplinarność jest podstawą skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Aby skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej niezbędna jest kompleksowość podejmowanych działań. Efektywność zapewni długofalowy system edukacji skierowany zarówno do grup zawodowych udzielających wsparcia, podejmujących interwencje i mających kontakt z osobami dotkniętymi przemocą jak również edukacja społeczna, mająca na celu przede wszystkim odkłamywanie mitów i stereotypów, a także zmianę obyczajów i postaw sprzyjających i usprawiedliwiających przemoc w rodzinie.

Wzrost świadomości społecznej przyczyni się do zapobiegania przemocy, umożliwi szybsze reagowanie a także spowoduje, że osoby stosujące przemoc będą odczuwać brak akceptacji dla swoich działań, co znacznie zwiększy skuteczność w jej zapobieganiu oraz łagodzeniu jej następstw.

4. KIERUNKI I CELE PROGRAMU

CELE:

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy.

2. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Topólka.
4. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy.

Program zakłada następujące działania.

1. Dążenia do opracowania pełnej diagnozy zjawiska przemocy na terenie Gminy Topólka przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Topólce poprzez analizę sprawozdań z instytucji świadczących pomoc w zakresie przemocy w rodzinie.
2. Budowanie systemu wsparcia dla osób uwikłanych w sytuację przemocy w rodzinie.
3. Kształtowanie właściwych postaw w społeczności lokalnej wolnych od przemocy: działania edukacyjne, działania profilaktyczne, działania informacyjne.
4. Profesjonalizacja kadr związanych z pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. BENEFICJENCI PROGRAMU

Wszelkie cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą, jak i ochronie rodzin zagrożonych przemocą.

Aby efektywnie zapobiegać problemowi przemocy w rodzinie i zwalczać zachowania przemocowe, konieczne jest stworzenie spójnego i wielopoziomowego systemu pomocy osobom uwikłanym w przemoc, systemu opartego o aktywizację i rozwój zasobów lokalnych, zwłaszcza form pomocy oraz dostęp do specjalistów.

Program kierowany jest do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, osób stosujących przemoc w rodzinie, świadków przemocy w rodzinie, osób zagrożonych przemocą, dzieci i młodzieży, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy, społeczności lokalnej.

5. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz zwiększenie wiedzy na temat przemocy w rodzinie.

6. CELE STRATEGICZNE, ADRESACI, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA, REALIZATORZY, WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU, TERMIN REALIZACJI DZIAŁAŃ

Cel strategiczny 1.

Skuteczne i efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez wzmacnianie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby uwiękane w sytuację przemocy w rodzinie, przedstawiciele instytucji biorących udział w przeciwdziałaniu przemocy, społeczeństwo.

Cel operacyjny

1.1. Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 1.1.

1.1.1. Prowadzenie przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Topólce zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie.

1.1.2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.

1.1.3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,

1.1.4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 1.1.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel operacyjny 1.2.

Współpraca międzyresortowa na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 1.2.

1.2.1. Współpraca między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i zapobieganie jego skutkom,

1.2.3. Wspólne szkolenia, konferencje w celu wymiany doświadczeń, forum.

1.2.4. Wymiana doświadczeń, współpraca z instytucjami i organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 1.2.

Zadanie realizowane corocznie.

Cel operacyjny 1.3.

Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Topólka.

Działania do celu operacyjnego 1.3.

1.3.1. Prowadzenie statystyk w zakresie zjawiska przemocy przez wszystkie instytucje zgodnie z wymaganiami resortowymi oraz w sposób ustalony przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Topólce.

1.3.2. Zbieranie danych statystycznych z instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Topólka przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Topólce w celu diagnozowania skali zjawiska i monitorowania zmian.

1.3.3. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie.

1.3.4. Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 1.3.

Zadanie realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 1.

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Topólcie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólcie,
- Komenda Powiatowa Policji w Radziejowie,
- Posterunek Policji w Topólcie,
- Sąd Rejonowy w Radziejowie,
- Prokuratura Rejonowa w Radziejowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów - Alkohольowych w Topólcie,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki oświatowo-wychowawcze.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 1.

Liczba spotkań zespołu, liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty, liczba powołanych grup roboczych, dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy, liczba opracowanych diagnoz, liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 1.

Zadanie stałe, realizowane corocznie

Cel strategiczny 2.

Zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie i świadków przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby dotknięte przemocą i świadkowie przemocy.

Cel operacyjny

2. 1. Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy.

Działania do celu operacyjnego 2.1.

2.1.1. Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne, socjalne.

2.1.2. Interwencja kryzysowa.

2.1.3. Realizacja programów terapeutycznych dla osób dotkniętym przemocą w rodzinie.

2.1.4. Realizacja procedury „Niebieskiej Karty”.

2.1.5. Pomoc w uzyskaniu bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub/i rodzinom dotkniętym przemocą.

2.1.6. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 2.1.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 2:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Topólcie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólcie,
- Komenda Powiatowa Policji w Radziejowie,

- Posterunek Policji w Topólce,
- Sąd Rejonowy w Radziejowie,
- Prokuratura Rejonowa w Radziejowie, Gminna Komisja Rozwiązywania - Problemów - Alkoholowych w Topólce,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki oświatowo-wychowawcze.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 2:

Liczba porad udzielonych osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, liczba osób objętych poradnictwem, pomocą i wsparciem, liczba interwencji kryzysowych, liczba uczestniczących w programach, liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty, liczba rodzin, w których wszczęto procedurę Niebieskiej Karty, liczba osób dorosłych lub rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia, liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 2.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Cel strategiczny 3.

Edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie Gminie Topólka.

Adresaci: dzieci i młodzież, osoby dorosłe, społeczność lokalna.

Cel operacyjny 3.1. Upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Działania do celu operacyjnego 3.1.

3.1.1. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności.

3.1.2. Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – wydanie i rozpowszechnianie informatorów.

3.1.3. Umieszczenie informacji na stronach internetowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Topólce i Urzędu Gminy w Topólce oraz w Biuletynie Informacyjnym Gminy Topólka.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 3.1.

Zadanie realizowane corocznie.

Cel operacyjny 3.2.

Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Topólka, wobec zjawiska przemocy.

Działania do celu operacyjnego 3.2.

3.2.1. Udział w kampaniach społecznych, spotkaniach, wydarzeniach na temat przemocy w rodzinie.

3.2.2. Współpraca z mediami (prasa lokalna) w zakresie propagowania zachowań bez przemocy oraz zmiany postrzegania zjawiska przemocy w rodzinie.

3.2.3. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych z zakresu umiejętności społecznych oraz przemocy w rodzinie.

3.2.4. Opracowanie i realizacja programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 3.2.

Zadanie realizowane corocznie.

Cel operacyjny 3. 3.

Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy.

Działania do celu operacyjnego 3.3.

3.3.1. Prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych, uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy.

3.3.2. Prowadzenie programów i warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 3.3.

Zadanie stałe, realizowane corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 3.:

- Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Topólce,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólce,
- Komenda Powiatowa Policji w Radziejowie,
- Posterunek Policji w Topólce,
- Sąd Rejonowy w Radziejowie,
- Prokuratura Rejonowa w Radziejowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów - Alkoholowych w Topólce,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki oświatowo-wychowawcze.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 3.:

Liczba rozkolportowanych ulotek i broszur, nakład informatorów, liczba kampanii społecznych, spotkań i wydarzeń prowadzonych na terenie Gminy Topólka, liczba osób biorących udział w ww. działaniach, liczba programów, artykułów w mediach dotyczących zjawiska przemocy, ilość przeprowadzonych zajęć profilaktycznych z zakresu przemocy itp., ilość warsztatów doskonalenia umiejętności społecznych itp., liczba osób biorących udział w ww. działaniach.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 3.

Zadanie ciągłe, realizowane.

Cel strategiczny 4.

Podnoszenie i doskonalenie umiejętności kadry, rozwijanie współpracy interdyscyplinarnej.

Adresaci: wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska tworzące system.

Cel operacyjny 4.1.

Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwięzanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskie Karty i prowadzenia Interwencji Kryzysowej.

Działania do celu operacyjnego 4.1.

4.1.1. Szkolenia resortowe.

4.1.2. Szkolenia interdyscyplinarne z zakresu przeciwdziałania przemocy.

4.1.3. Organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skuteczniejszego radzenia sobie ze stresem.

Termin realizacji działań celu operacyjnego nr 4.1.

Zadanie corocznie.

Realizatorzy celu strategicznego 4.:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólcie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Topólcie

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 4.:

Liczba szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie, liczba uczestników szkoleń, liczba uczestników konferencji i seminariów.

Termin realizacji zadań celu strategicznego nr 4.

Zadanie stałe.

Cel strategiczny 5.

Zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie.

Adresaci: osoby stosujące przemoc w rodzinie.

Cel operacyjny

5.1. Działania psychologiczno-terapeutyczne.

Działania do celu operacyjnego 5.1.

5.1.1. Poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, socjalne, realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych.

5.1.2. Stosowanie procedury Niebieskiej Karty przez uprawnione podmioty.

Realizatorzy celu strategicznego 5.:

-Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Topólcie,

-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólcie,

-Komenda Powiatowa Policji w Radziejowie,

-Posterunek Policji w Topólcie,

-Sąd Rejonowy w Radziejowie,

-Prokuratura Rejonowa w Radziejowie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów - Alkoholowych w Topólcie,.

Wskaźniki osiągnięcia celu strategicznego 5.:

Liczba udzielonych porad, liczba programów, liczba osób stosujących przemoc w rodzinie objętych programami, liczba sporządzonych formularzy Niebieskich Kart przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, liczba spraw zakończonych, liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie itp.

Termin realizacji działania celu strategicznego nr 5.

Zadanie realizowane corocznie.

ROZDZIAŁ III. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

1. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

Bezpośrednio przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zajmuje się sieć instytucji:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólce,
- Komenda Powiatowa Policji w Radziejowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Topólce,
- Prokuratura Rejonowa w Radziejowie,
- Placówki oświatowo-wychowawcze w Gminie Topólka,
- Ośrodek Zdrowia na terenie Gminy Topólka,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radziejowie,
- Sąd Rejonowy w Radziejowie – kuratorzy zawodowi i społeczni,

2. POTRZEBY W SFERZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Stałe doskonalenie zasobów kadrowych; wypracowanie i wprowadzenie procedur i monitorowanie przemocy w rodzinie.
3. Wprowadzenie spójnego systemu współpracy i koordynacji pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.
4. Stałe monitorowanie, ewaluowanie oraz inicjowanie wprowadzania koniecznych zmian w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, edukacja społeczna.
5. Miejsca schronienia w związku z przemocą domową.

3. MONITOROWANIE, SPRAWOZDAWCZOŚĆ I ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ PROGRAMU MONITOROWANIE

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Topólce.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Topólce do dnia 31 marca każdego roku przedkłada Wójtowi Gminy Topólka sprawozdanie z realizacji Programu.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy Topólka, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.